

KALENDARZ LITURGICZNY

**TOWARZYSTWA JEZUSOWEGO W POLSCE
NA ROK 2024/2025**

**KRAKÓW 2024
WYDAWNICTWO WAM**

© Wydawnictwo WAM, 2024

OPRACOWANIE

o. Adam Matras SJ

KONSULTACJA

o. Marek Błaza SJ

Niniejszy kalendarz przedstawia stan na 22 października 2024 roku.

Odnośniki do tekstów mszalnych wg *Mszалу rzymskiego dla diecezji polskich*, Poznań 2013.

Sigła czytań zostały podane wg *Lekcjonarza mszalnego*, t. I–V, Poznań 2015 oraz t. VI, Poznań 2019.

Odnośniki do tekstów liturgicznych Towarzystwa Jezusowego wg *Mszalu i Lekcjonarza własnego*, który obecnie znajduje się w fazie zatwierdzania przez Stolicę Apostolską. Do momentu definitywnego zatwierdzenia używa się obecnie obowiązujących tekstów.

Obecne opracowanie uwzględnia własny kalendarz liturgiczny Towarzystwa Jezusowego, który wszedł w życie 1 grudnia 2013 roku wraz ze zmianami dla Prowincji Polskich z 12 czerwca 2024 roku oraz obchody zamieszczone w kalendarzach liturgicznych poszczególnych polskich diecezji, gdzie są domy Towarzystwa, stan na 8 czerwca 2022 roku.

Po nazwach miesięcy podano intencje Papieskiej Światowej Sieci Modlitwy na lata 2024 i 2025.

Wszelkie uwagi i zauważone błędy prosimy kierować na adres e-mail: matrasek@tlen.pl

SUPERIORUM PERMISSU

© Prowincja Wielkopolsko-Mazowiecka Towarzystwa Jezusowego

© Prowincja Polski Południowej Towarzystwa Jezusowego

WYDAWNICTWO WAM – KSIĘŻA JEZUICI

KRAKÓW, ul. MIKOŁAJA KOPERNIKA 26

Druk i oprawa: Drukarnia K&K

MODLITWA CODZIENNEGO OFIAROWANIA PAPIESKIEJ ŚWIATOWEJ SIECI MODLITWY

Boże, nasz Ojczy, ofiaruję Ci dzień dzisiejszy:
moje modlitwy, myśli, słowa,
czyny, radości i cierpienia.

Ofiaruję Ci je w łączności z Synem Twoim,
Jezusem Chrystusem,
który w Eucharystii nieustannie składa się Tobie
w ofierze dla zbawienia świata.

Niechaj Duch Święty, który prowadził Jezusa,
będzie dzisiaj moim przewodnikiem i moją siłą,
bym mógł świadczyć o Twojej miłości.

Wraz z Maryją, Matką Jezusa i Kościoła,
proszę Cię szczególnie w tych intencjach,
które Ojciec Święty poleca
wszystkim wierzącym na ten miesiąc.

WYKAZ SKRÓTÓW

- CE – *Ceremoniał liturgicznej posługi biskupów*, Katowice 2013
- Enchir. Indulg. – Enchiridion Indulgentiarum
- GCz – *Godzina Czytań*
- Kompleta I N./II N. – Kompleta po I Nieszporach niedziel i uroczystości/po II Nieszporach niedziel i uroczystości
- KPK – Kodeks Prawa Kanonicznego
- LG – *Liturgia Godzin*
- LM – *Lekcje narz mszalne*
- LP – *List Okólny o przygotowaniu i obchodzeniu Świąt Paschalnych, Kongregacja Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów*, Rzym, 16 stycznia 1988
- Md – *Modlitwa w ciągu dnia*
- ME – *Modlitwa eucharystyczna*
- ME 1 – *Modlitwa eucharystyczna 1, czyli Kanon Rzymski*
- ME 2 – *Modlitwa eucharystyczna 2*
- ME 3 – *Modlitwa eucharystyczna 3*
- ME 4 – *Modlitwa eucharystyczna 4*
- ME 5 – *Modlitwa eucharystyczna 5*
- MR – *Mszał rzymski*
- OB – *Obrzędy błogosławieństw dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*, Katowice 1994
- OWLG – *Ogólne wprowadzenie do Liturgii Godzin*
- OWMR – *Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego*
- pref. – *prefacja*
- SJ – *własne teksty liturgiczne Prowincji Polskich Towarzystwa Jezusowego*

TABLICA WAŻNIEJSZYCH OBCHODÓW ROKU LITURGICZNEGO 2024/2025

Pierwsza niedziela Adwentu	1 grudnia
Uroczystość Narodzenia Pańskiego	25 grudnia
Uroczystość Objawienia Pańskiego	6 stycznia
Święto Chrztu Pańskiego	12 stycznia
Środa Popielcowa	5 marca
Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego	20 kwietnia
Uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego	1 czerwca
Niedziela Zesłania Ducha Świętego	8 czerwca
Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa	19 czerwca
Uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa	27 czerwca
Uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata	23 listopada

ŚWIĘTA NAKAZANE POZA NIEDZIELAMI

List Episkopatu na temat przykazań kościelnych z 21 października 2003 r.

Uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki	1 stycznia
Uroczystość Objawienia Pańskiego	6 stycznia
Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa	19 czerwca
Uroczystość Wniebowzięcia NMP	15 sierpnia
Uroczystość Wszystkich Świętych	1 listopada
Uroczystość Narodzenia Pańskiego	25 grudnia

CZYTANIA MSZALNE

W niedziele, uroczystości i święta Pańskie – **cykl C**
w dni powszednie okresu zwykłego – **cykl I**

**KALENDARZ LITURGICZNY POLSKICH PROWINCJI
TOWARZYSTWA JEZUSOWEGO**

STYCZEŃ

- 3** NAJŚWIĘTSZEGO IMIENIA JEZUS
*Uroczystość tytularna
Towarzystwa Jezusowego* **UROCZYSTOŚĆ**
- 19** *Świętego Jana Ogilvie, prezbitera;
błogosławionych Ignacego de Azevedo, prezbitera,
i Towarzyszy; Jakuba Salèsa, prezbitera,
i Wilhelma Saultemouche'a, zakonnika, męczenników;*
WSPOMNIENIE DOWOLNE

LUTY

- 4** *Świętego Jana de Brito, prezbitera i błogosławionych
Rudolfa Acquavivy, prezbitera, i Towarzyszy, męczenni-
ków;* **WSPOMNIENIE DOWOLNE**
- 6** *Świętych Pawła Miki, zakonnika, oraz Towarzyszy,
błogosławionych Karola Spinoli i Sebastiana Kimury,
prezbiterów, i Towarzyszy; Piotra Kibe Kasui,
prezbitera, i Towarzyszy, męczenników*
WSPOMNIENIE OBOWIĄZKOWE
- 15** *Świętego Klaudiusza La Colombière'a, prezbitera*
WSPOMNIENIE OBOWIĄZKOWE

MARZEC

- 19** *ŚWIĘTEGO JÓZEFA, OBLUBIEŃCA NMP
PATRONA TOWARZYSTWA
JEZUSOWEGO* **UROCZYSTOŚĆ**

KWIECIEŃ

- 22 NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY,
MATKI TOWARZYSTWA JEZUSOWEGO **ŚWIĘTO**
- 27 Świętego Piotra Kanizjusza, prezbitera
i Doktora Kościoła **WSPOMNIENIE OBOWIĄZKOWE**

MAJ

- 4 *Błogosławionego Józefa Marii Rubio, prezbitera*
WSPOMNIENIE DOWOLNE
- 8 *Błogosławionego Jana Sullivana, prezbitera*
WSPOMNIENIE DOWOLNE
- 16 ŚWIĘTEGO ANDRZEJA BOBOLI, PREZBITERA
I MĘCZENNICA, PATRONA POLSKI **ŚWIĘTO**
- 24 *Najświętszej Maryi Panny, Matki Dobrej Drogi*
WSPOMNIENIE DOWOLNE

CZERWIEC

- 7 Świętego Jakuba Berthieu, prezbitera i męczennika
WSPOMNIENIE OBOWIĄZKOWE
- 9 *Świętego Józefa de Anchieta, prezbitera*
WSPOMNIENIE DOWOLNE
- 21 Świętego Alojzego Gonzagi, zakonnika
WSPOMNIENIE OBOWIĄZKOWE

LIPIEC

- 2 *Świętych Bernardyna Realina, Jana
Franciszka Régisa i Franciszka de Geronimo
oraz błogosławionych Juliana Maunoir'a, Antoniego
Baldinucciego, Tyburcjusza Arnaiza i
Jana Filipa Jeningena, prezbiterów*
WSPOMNIENIE DOWOLNE

- 9 Świętych męczenników Leona Mangina, prezbitera,
Marii Zhu Wu i Towarzyszy, męczenników

WSPOMNIENIE OBOWIĄZKOWE

- 31 ŚWIĘTEGO IGNACEGO LOYOLI, PREZBITERA
I ZAŁOŻYCIELA TOWARZYSTWA JEZUSOWEGO

UROCZYŚĆ

SIERPIEŃ

- 2 *Świętego Piotra Fabera, prezbitera*

WSPOMNIENIE DOWOLNE

- 18 Świętego Alberta Hurtado Cruchagi, prezbitera

WSPOMNIENIE OBOWIĄZKOWE

WRZESIEŃ

- 2 *Błogosławionych Jakuba Bonnauda, prezbitera,
i Towarzyszy; Józefa Imberta i Jana Mikołaja Cordiera,
prezbiterów; Tomasza Sitjara, prezbitera, i Towarzyszy;
Jana Fausti, prezbitera, i Towarzyszy, męczenników*

WSPOMNIENIE DOWOLNE

- 7 Świętych Melchiora Grodzieckiego, Stefana Pongrącza,
prezbiterów Towarzystwa Jezusowego, i Marka Kriża,
kanonika ostrzyhomskiego, męczenników

WSPOMNIENIE OBOWIĄZKOWE

- 9 Świętego Piotra Klawera, prezbitera

WSPOMNIENIE OBOWIĄZKOWE

- 10 *Błogosławionego Franciszka Gárate, zakonnika*

WSPOMNIENIE DOWOLNE

- 17 Świętego Roberta Bellarmina, biskupa
i Doktora Kościoła

WSPOMNIENIE OBOWIĄZKOWE

- 18 ŚWIĘTEGO STANISŁAWA KOSTKI, ZAKONNIKA,
PATRONA POLSKI I NASZYCH NOWICJUSZY

ŚWIĘTO

PAŹDZIERNIK

- 3 Świętego Franciszka Borgiasza, prezbitera
WSPOMNIENIE OBOWIĄZKOWE
- 12 *Błogosławionego Jana Beyzyma, prezbitera*
WSPOMNIENIE DOWOLNE
- 21 *Błogosławionego Dydaka Alojzego de San Vitores,
prezbitera, i świętego Piotra Calungsoda, męczenników*
WSPOMNIENIE DOWOLNE
- 25 Świętych Jana de Brébeufa i Izaaka Joguesa, prezbiterów,
i Towarzyszy, męczenników
WSPOMNIENIE OBOWIĄZKOWE
- 30 *Błogosławionego Dominika Collinsa,
zakonnika i męczennika* **WSPOMNIENIE DOWOLNE**
- 31 Świętego Alfonsa Rodrigueza, zakonnika
WSPOMNIENIE OBOWIĄZKOWE

LISTOPAD

- 3 *Błogosławionego Ruperta Mayera, prezbitera*
WSPOMNIENIE DOWOLNE
- 5 WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH
TOWARZYSTWA JEZUSOWEGO **ŚWIĘTO**
- 6 *Wszystkich Zmarłych Towarzystwa Jezusowego*
WSPOMNIENIE DOWOLNE
- 14 Świętego Józefa Pignatellogo, prezbitera
WSPOMNIENIE OBOWIĄZKOWE
- 16 *Świętych Rocha Gonzaleza, Alfonsa Rodrigueza
i Jana del Castillo, oraz błogosławionego Jana
Antoniego Solinasa, prezbiterów i męczenników*
WSPOMNIENIE DOWOLNE

-
- 23 *Błogosławionych Michała Augustyna Pro i Salvatora Wiktora Emila Moscoso oraz Rutilia Grande, prezbitera, i Towarzyszy (Emanuela Solórzano i Nelsona Rutilia Lemusa), prezbitarów i męczenników*
WSPOMNIENIE DOWOLNE
- 26 Świętego Jana Berchmansa, zakonnika
WSPOMNIENIE OBOWIĄZKOWE
- 29 *Błogosławionego Bernarda Franciszka de Hoyos, prezbitera*
WSPOMNIENIE DOWOLNE

GRUDZIEŃ

- 1 Świętych Edmunda Campiona, Roberta Southwella, prezbitarów, i Towarzyszy, męczenników
WSPOMNIENIE OBOWIĄZKOWE
- 3 ŚWIĘTEGO FRANCISZKA KSAWEREGO,
PREZBITERA **ŚWIĘTO**

TABELA PIERWSZEŃSTWA DNI LITURGICZNYCH

I

1. Paschalne Triduum Męki i Zmartwychwstania Pańskiego.
2. Narodzenie Pańskie, Objawienie, Wniebowstąpienie i Zesłanie Ducha Świętego. Niedziele Adwentu, Wielkiego Postu, Okresu Wielkanocnego, Środa Popielcowa. Dni Wielkiego Tygodnia od poniedziałku do czwartku włącznie. Dni w Oktawie Wielkanocy.
3. Uroczystości Pańskie, Najświętszej Maryi Panny oraz świętych umieszczone w kalendarzu ogólnym. Wspomnienie wszystkich wiernych zmarłych.
4. Uroczystości własne, a mianowicie:
 - Uroczystość głównego patrona miejscowości lub miasta.
 - Uroczystość poświęcenia kościoła własnego i rocznicy poświęcenia kościoła własnego.
 - Uroczystość tytułu kościoła własnego.
 - Uroczystość tytułu lub założyciela, albo głównego patrona zakonu lub zgromadzenia.

II

5. Święta Pańskie umieszczone w kalendarzu ogólnym.
6. Niedziele okresu Narodzenia Pańskiego i Okresu Zwykłego.
7. Święta Najświętszej Maryi Panny i świętych umieszczone w kalendarzu ogólnym.
8. Święta własne, a mianowicie:
 - Święto głównego patrona diecezji.
 - Święto rocznicy poświęcenia własnego kościoła katedralnego.
 - Święto głównego patrona regionu, prowincji, narodu lub większego terytorium.
 - Święto tytułu, założyciela lub głównego patrona zakonu albo zgromadzenia i prowincji zakonnej, z zachowaniem przepisów zawartych w nr 4.Inne święta własne jakiegoś kościoła.

Inne święta wpisane do kalendarza diecezji, zakonu lub zgromadzenia.

9. Dni okresu Adwentu od 17 do 24 grudnia włącznie. Dni w Oktawie Narodzenia Pańskiego. Dni powszednie okresu Wielkiego Postu.

III

10. Wspomnienia obowiązkowe podane w kalendarzu ogólnym.

11. Wspomnienia obowiązkowe własne, a mianowicie:

a. Wspomnienie patrona miejsca, diecezji, regionu i prowincji, narodu, większego terytorium oraz patrona zakonu lub zgromadzenia i prowincji zakonnej.

b. Inne wspomnienia obowiązkowe własne danego kościoła.

c. Inne wspomnienia obowiązkowe wpisane w kalendarzu danej diecezji, zakonu lub zgromadzenia.

12. Wspomnienia dowolne. Można je obchodzić nawet w dni wymienione w nr. 9, jednak z zachowaniem odnośnych przepisów podanych w Ogólnym wprowadzeniu do mszału i do Liturgii Godzin.

W podobny sposób jak wspomnienia dowolne można obchodzić wspomnienia obowiązkowe zachodzące przypadkowo w dni powszednie Wielkiego Postu.

13. Dni powszednie Adwentu do 16 grudnia włącznie. Dni okresu Narodzenia Pańskiego od 2 stycznia do soboty po Objawieniu Pańskim.

Dni powszednie Okresu Wielkanocnego od poniedziałku po Oktawie Wielkanocy do soboty przed Zesłaniem Ducha Świętego włącznie.

Dni powszednie Okresu Zwykłego.

Obchody liturgiczne zbiegające się w tym samym dniu lub bezpośrednio po sobie następujące

Jeżeli kilka obchodów liturgicznych zbiega się w tym samym dniu, pierwszeństwo ma ten, który zajmuje wyższe miejsce w Tabeli pierwszeństwa dni liturgicznych.

Uroczystość przypadającą na dzień liturgiczny mający pierwszeństwo przenosi się na najbliższy dzień wolny od obchodów wymienionych w nr. 1–8 Tabeli pierwszeństwa dni liturgicznych. Należy zachować przepisy zawarte w nr. 5 Ogólnych norm roku liturgicznego. Obchody niższego stopnia w tym roku opuszcza się.

Jeżeli w tym samym dniu zbiegają się II Nieszpory dnia bieżącego oraz I Nieszpory dnia następnego, to pierwszeństwo mają Nieszpory tego obchodu liturgicznego, który w Tabeli pierwszeństwa dni liturgicznych zajmuje wyższe miejsce. Gdy obydwie obchody są równe stopniem, pierwszeństwo mają Nieszpory dnia bieżącego.

WYBÓR MSZY I JEJ CZĘŚCI

(OWMR 353–355)

1. W uroczystości kapłan obowiązany jest stosować się do kalendarza kościoła, w którym celebruje.
2. W niedziele, w dni powszednie Adwentu, okresu Narodzenia Pańskiego, Wielkiego Postu, Okresu Wielkanocnego, w święta i we wspomnienia obowiązkowe:
 - a. jeśli kapłan sprawuje Mszę świętą z udziałem ludu, winien się stosować do kalendarza kościoła, w którym celebruje;
 - b. jeśli sprawuje Mszę świętą, w której uczestniczy tylko jeden usługujący, kapłan może kierować się albo kalendarzem kościoła, albo kalendarzem własnym.
3. W dni, w które przypada wspomnienie dowolne:
 - a. w dni powszednie Adwentu od 17 do 24 grudnia, w ciągu Oktawy Narodzenia Pańskiego i w dni powszednie Wielkiego

Postu, z wyjątkiem Środy Popielcowej i Wielkiego Tygodnia, kapłan sprawuje Mszę świętą z bieżącego dnia liturgicznego; jeżeli w takim dniu w kalendarzu ogólnym przypada wspomnienie, może odmówić kolektę z tego wspomnienia, poza Środą Popielcową i Wielkim Tygodniem. W dni powszednie Okresu Wielkanocnego można obchodzić w całości wspomnienia Świętych.

b. W dni powszednie Adwentu przed dniem 17 grudnia, w dni powszednie okresu Narodzenia Pańskiego od dnia 2 stycznia i w dni powszednie Okresu Wielkanocnego kapłan może wybrać albo Mszę z dnia powszedniego, albo Mszę o świętym lub o jednym ze świętych, których wspomnienie przypada, albo Mszę o jakimś świętym wpisanym w tym dniu w Martyrologium.

c. W zwykłe dni powszednie kapłan może wybrać albo Mszę z dnia powszedniego, albo Mszę o świętym, którego wspomnienie dowolne przypada, albo Mszę o jakimś świętym wpisanym w tym dniu w Martyrologium, albo jedną z Mszy w różnych potrzebach, albo Mszę wotywną.

4. Kapłan celebrujący z udziałem ludu zadba o to, by zbyt często bez dostatecznego powodu nie opuszczać czytań, które w lekcjonarzu są wyznaczone na poszczególne dni; Kościół bowiem pragnie, aby wiernym hojniej zastawiano stół słowa Bożego.

5. Z tej samej przyczyny powinien z umiarem stosować Msze żałobne, albowiem każdą Mszę świętą ofiaruje się tak za żywych, jak i za zmarłych, i w Modlitwie eucharystycznej wspomina się zmarłych.

6. Tam, gdzie sercu wiernych bliskie są wspomnienia dowolne Najświętszej Maryi Panny lub Świętych, należy zadośćuczynić ich uprawnionej pobożności.

7. Gdy istnieje swoboda wyboru między wspomnieniem wpisanym do kalendarza ogólnego i wspomnieniem umieszczonym w kalendarzu diecezjalnym lub zakonnym, pierwszeństwo zgodnie z tradycją przysługuje wspomnieniu partykularnemu, jeżeli nie ma między nimi innych różnic.

CZYTANIA

(OWMR 363–364)

1. Przy wyborze tekstów różnych części Mszy, tak z okresów roku kościelnego, jak i o Świętych, należy zachować następujące normy:

a. Na niedziele i uroczystości są wyznaczone trzy czytania, mianowicie czytanie Proroka, Apostoła i Ewangelii; w ten sposób wychowuje się chrześcijan do zrozumienia ciągłości zbawczego dzieła, zgodnie z przedziwną Bożą pedagogią. Czytania te ściśle obowiązują. W Okresie Wielkanocnym zgodnie z tradycją Kościoła zamiast czytania ze Starego Testamentu bierze się czytanie z księgi Dziejów Apostolskich.

b. Na święta wyznaczone są dwa czytania. Jeśli jednak zgodnie z zasadami święto zostaje podniesione do rangi uroczystości, dodaje się trzecie czytanie, wzięte spośród tekstów wspólnych.

c. W dni wspomnień Świętych, jeśli nie ma czytań własnych, z zasady stosuje się czytania wyznaczone na dni powszednie. W niektórych przypadkach proponuje się czytania przystosowane, które naświetlają szczególny aspekt duchowego życia albo działalności Świętego. Używanie tych czytań nie obowiązuje, chyba że przemawiają za tym prawdziwe racje duszpasterskie.

d. W lekcjonarzu na dni powszednie zamieszczone są czytania na poszczególne dni każdego tygodnia w ciągu całego roku; należy więc z zasady stosować te czytania w te dni, na które je wyznaczono, chyba że przypadnie uroczystość lub święto, albo wspomnienie mające własne czytania z Nowego Testamentu, to jest takie, w których występuje wzmianka o Świętym czczonym danego dnia.

Jeśli jednak czytanie ciągle Pisma Świętego zostanie przerwane w ciągu tygodnia przez jakąś uroczystość lub święto, albo przez jakiś szczególny obchód liturgiczny, kapłan, z uwagi na porządek czytań całego tygodnia, ma prawo albo części opuszczone połączyć z innymi, albo zdecydować, którym tekstom należy przyznać pierwszeństwo.

e. W Mszach świętych z udziałem specjalnych grup kapłan może wybrać czytania odpowiedniejsze na daną okoliczność, byleby pochodziły z zatwierzonego lekcjonarza.

f. Ponadto specjalny wybór tekstów Pisma Świętego podano w lekcjonarzu do Mszy obrzędowych, z którymi wiąże się sprawowanie niektórych sakramentów lub sakramentaliów, albo do Mszy, które celebruje się w szczególnych okolicznościach.

2. Lekcjonarze te ułożono w tym celu, aby przez lepszy dobór słowa Bożego wprowadzać słuchających go wiernych w pełniejsze rozumienie misterium, w którym uczestniczą, i wychowywać do głębszego umiłowania objawionego słowa.

Tak więc przy wyborze tekstów, które się czyta na zgromadzeniu liturgicznym, należy brać pod uwagę zarówno względy duszpasterskie, jak i swobodę wyboru, która została udzielona w tej dziedzinie.

Niekiedy proponuje się ten sam tekst w formie dłuższej i krótszej. W wyborze między jedną z tych dwóch form należy również stosować kryterium duszpasterskie. Należy się zastanowić, czy bardziej owocne będzie dla wiernych czytanie dłuższe czy krótsze; czy są oni zdolni wysłuchać tekstu bardziej kompletnego, który potem zostanie wyjaśniony w homilii.

3. Gdy istnieje możliwość wyboru spośród tekstów już ściśle określonych lub podanych do wyboru, należy brać pod uwagę pożytek uczestników. Chodzi tu zarówno o wybór tekstu łatwiejszego lub bardziej odpowiadającego danemu zgromadzeniu, jak i o powtórzenie lub odłożenie tekstu, który wyznaczony jest na pewną Mszę jako własny, a w innej może być zastosowany dowolnie, jeśli przemawiają za tym względy duszpasterskie.

4. Może się to zdarzyć, gdy jakiś tekst miałby być ponownie czytany w najbliższych dniach, np. w niedzielę i w dzień powszedni następującego tygodnia, albo też gdy istnieje obawa, że jakiś tekst spowoduje trudności w danym zgromadzeniu wiernych. Przy wyborze tekstów Pisma Świętego trzeba jednak czuwać nad tym, aby pewnych jego fragmentów stale nie opuszczać.

5. Konferencje Episkopatów mają prawo nie tylko wybierać bardziej odpowiednie teksty, o czym wyżej była mowa, lecz

także w szczególnych okolicznościach proponować pewne przystosowania czytań, pod warunkiem jednak, że teksty będą wybierane z zatwierdzonego lekcjonarza.

MODLITWY

(OWMR 363)

W każdej Mszy świętej, jeśli nie są podane inne wskazania, stosuje się modlitwy właściwe dla tejże Mszy. W dni wspomnienia Świętych stosuje się własną kolektę, a jeśli jej nie ma, bierze się kolektę z odpowiednich tekstów wspólnych. Jeśli nie ma własnych modlitw nad darami i po Komunii świętej, można je wziąć spośród tekstów wspólnych albo z powszedniego dnia danego okresu liturgicznego. W dni powszednie Okresu Zwykłego można wziąć oracje z poprzedniej niedzieli albo oracje z innej niedzieli „w ciągu roku”, albo jedną z podanych w Mszale oracji w różnych potrzebach. Zawsze też można ze wspomnianych Mszy wziąć samą kolektę. W ten sposób Mszał dostarcza obfitości tekstów, które wzbogacają chrześcijańską modlitwę. W ważniejszych okresach roku kościelnego przystosowanie dokonuje się już poprzez oracje właściwe dla treści tych okresów, a podane w Mszale na poszczególne dni powszednie.

ZASADY WYBORU MODLITW EUCHARYSTYCZNYCH

(OWMR 365)

Zasady wyboru Modlitwy eucharystycznej są następujące:

1. Pierwszą Modlitwę eucharystyczną (Kanon Rzymski), którą zawsze można odmawiać, zaleca się stosować w dni mające własne *Zjednoczeni* i w Mszach z własnym *Boże, przyjmij łaskawie tę ofiarę*, a także w święta Apostołów i Świętych, których imiona wspomina się w tekście tej modlitwy; wskazane jest również stosowanie tej modlitwy w niedziele, jeśli racje duszpasterskie nie zalecają wyboru trzeciej Modlitwy eucharystycznej.

2. Druga Modlitwa eucharystyczna, ze względu na jej cechy charakterystyczne, zalecona jest w dni powszednie i w specjalnych okolicznościach. Modlitwa ta ma wprowadzić własną prefację, ale można ją stosować i z innymi prefacjami, z tymi zwłaszcza, które w sposób syntetyczny ujmują misterium zbawienia, np. z prefacjami zwykłymi. Kiedy Mszę sprawuje się za jakiegoś zmarłego, można użyć specjalnej formuły zamieszczonej przed *Pamiętaj także*.

3. Trzecią Modlitwę eucharystyczną można stosować w połączeniu z każdą prefacją. Zaleca się stosować tę modlitwę w niedziele i święta. Jeśli używa się jej w Mszach za zmarłych, można zastosować specjalną formułę, którą wprowadza się po słowach: *Zjednocz ze sobą wszystkie swoje dzieci rozproszone po całym świecie*.

4. Czwarta Modlitwa eucharystyczna ma prefację niezmienną i podaje pełniejsze streszczenie dziejów zbawienia. Można się nią posłużyć, gdy Msza nie ma własnej prefacji, i w niedziele Okresu Zwykłego. Do tej modlitwy, ze względu na jej budowę, nie można wprowadzać specjalnej formuły za zmarłego.

W trzecim wydaniu typicznym Mszału rzymskiego piąta Modlitwa eucharystyczna jest określana jako „Modlitwa Eucharystyczna na Msze w różnych potrzebach”. Jej poszczególne wersje mogą być używane w następujących Mszach:

a. wersja A: za Kościół, o powołania kapłańskie, za świecików, za rodzinę, za zakonników, o powołania do życia zakonnego, o uproszenie miłości, za krewnych i przyjaciół, dziękczynna;

b. wersja B: o ewangelizację ludów, za chrześcijan prześladowanych, za ojczyznę lub miasto, za rządzących państwami, za zgromadzenie przedstawicieli narodów, na początek roku cywilnego, o postępek ludów;

c. wersja C: za uchodźców i wygnańców, w czasie głodu lub za głodujących, za tych, którzy nas trapią, za przebywających w niewoli, za uwięzionych, za chorych, za umierających, w jakiegokolwiek potrzebie;

d. wersja D: za Kościół, za papieża, za biskupa, o wybór papieża lub biskupa, za zgromadzenie na soborze lub synodzie, za kapłanów, kapłana za siebie, za pełniących służbę w Kościele, za zgromadzenie o charakterze duchowym lub duszpasterskim (por. *Missale Romanum. Editio typica tertia*, ss. 686–706).

Modlitwy eucharystyczne o tajemnicy pojednania można odmawiać w Mszach, które ukazują tajemnicę pojednania, a zatem w Mszach Wielkiego Postu, o Krzyżu świętym, o pojednaniu. Odmawia się ją z własną prefacją albo z innymi prefacjami, które mają za temat pojednanie i pokutę.

Trzecie wydanie Mszału rzymskiego zawiera następujące propozycje formularzy mszalnych odpowiednich dla tych Modlitw eucharystycznych: o zgodę, o pojednanie, o zachowanie pokoju i sprawiedliwości, w czasie wojny lub rozruchów, o odpuszczenie grzechów, o uproszenie miłości, o tajemnicy Krzyża świętego, o Najświętszej Eucharystii, o Najdroższej Krwi Chrystusa.

Użycie Modlitw eucharystycznych z udziałem dzieci ma być ograniczone do Mszy dla dzieci, na której stanowią one znaczną część zgromadzenia.

MSZE OBRZĘDOWE

(OWMR 368–378)

1. Ponieważ liturgia sakramentów i sakramentaliów sprawia, że prawie każde wydarzenie życia wiernych odpowiednio usposobionych zostaje uświęcone przez łaskę Bożą płynącą z paschalnego misterium, i ponieważ Eucharystia jest najgodniejszym sakramentem, Mszał podaje wzorce takich Mszy i modlitw, które można stosować w różnych okolicznościach chrześcijańskiego życia, w potrzebach całego świata oraz Kościoła powszechnego albo lokalnego.

2. Rozszerzenie możliwości w zakresie wyboru czytań i modlitw przemawia za tym, aby Msze okolicznościowe sprawowane były niezbyt często, to jest gdy wymaga tego potrzeba.

3. We wszystkich Mszach okolicznościowych, gdy nie podano wyraźnie przeciwnych postanowień, wolno stosować czytania z dni powszednich oraz związane z nimi śpiewy, jeśli odpowiadają celebracji.

4. Do Mszy tego rodzaju zalicza się: Msze obrzędowe, Msze w różnych potrzebach, Msze w różnych okolicznościach i Msze wotywnie.

5. Msze obrzędowe łączą się ze sprawowaniem niektórych sakramentów lub sakramentaliów. Są one zakazane w niedziele Adwentu, Wielkiego Postu i Okresu Wielkanocnego, w uroczystości, w dni Oktawy Wielkanocnej, w dniu Wspomnienia wszystkich wiernych zmarłych, w Środę Popielcową i w Wielkim Tygodniu. Ponadto należy zachować przepisy podane w rytuale lub w samych formularzach mszalnych.

6. Msze w różnych potrzebach i w różnych okolicznościach sprawuje się w niektórych sytuacjach, występujących co pewien czas lub powtarzających się w stałych terminach. Kompetentna władza z Mszy w różnych potrzebach może wybrać Msze, które będą sprawowane z okazji publicznych modlitw błagalnych, wyznaczonych w ciągu roku przez Konferencję Episkopatu.

7. Gdy zajdzie jakaś poważniejsza potrzeba lub wymaga tego dobro wiernych, Mszę odpowiadającą tej potrzebie można sprawować na polecenie lub za zgodą biskupa diecezjalnego we wszystkie dni, z wyjątkiem uroczystości oraz niedziel Adwentu, Wielkiego Postu i Okresu Wielkanocnego, dni Oktawy Wielkanocnej, Wspomnienia wszystkich wiernych zmarłych, Środy Popielcowej i Wielkiego Tygodnia.

Msze wotywnie o misteriach Pańskich albo ku czci Najświętszej Maryi Panny lub Aniołów, jakiegoś Świętego lub wszystkich świętych, dobierane zgodnie z pobożnością wiernych, można sprawować w dni powszednie w ciągu roku, choćby nawet przypadało wspomnienie dowolne. Nie wolno jednak sprawować jako wotywnych Mszy mających za treść misteria życia Chrystusa Pana lub Najświętszej Maryi Panny, z wyjątkiem

Mszy o Jej Niepokalanym Poczęciu. Obchód tych misterii wiąże się bowiem ściśle z biegiem roku liturgicznego.

8. W dni, w które przypada wspomnienie obowiązkowe albo dzień powszedni Adwentu aż do 16 grudnia, okresu Narodzenia Pańskiego od 2 stycznia i Okresu Wielkanocnego po Oktawie Wielkanocy, Msze w różnych potrzebach i wotywnie zasadniczo są zakazane. Jeżeli jednak prawdziwa potrzeba lub dobro wiernych tego wymaga, można sprawować z udziałem ludu Mszę świętą odpowiadającą tej potrzebie lub temu dobru; decyduje o tym rektor kościoła albo sam kapłan celebrujący.

9. W dni powszednie Okresu Zwykłego, w które przypadają wspomnienia dowolne albo recytowane jest Oficjum dnia powszedniego, wolno sprawować jakkolwiek Mszę lub użyć jakiegokolwiek modlitwy okolicznościowej z wyjątkiem Mszy obrzędowych.

10. W szczególny sposób zaleca się obchodzenie wspomnienia Najświętszej Maryi Panny w sobotę, ponieważ Kościół w liturgii oddaje Matce Odkupiciela kult wyjątkowy, przewyższający cześć oddawaną wszystkim Świętym.

MSZA OBRZĘDOWA ZA MAŁŻONKÓW

Mszę obrzędową za nowożeńców wolno celebrować, jeśli podczas niej błogosławi się małżeństwo:

1. **w wszystkie dni w roku**, z wyjątkiem niedziel Adwentu, Wielkiego Postu i Wielkanocy oraz wszelkich uroczystości (łącznie z całym Wielkim Czwartkiem, Piątkiem i Sobotą oraz dniami w Oktawie Wielkanocy i Wspomnienia wszystkich wiernych zmarłych);

2. **w niedziele okresu Narodzenia Pańskiego i w ciągu roku**, jeśli ta Msza jest poza stałym porządkiem nabożeństw w danym kościele.

Jeśli małżeństwo zawiera się w uroczystość lub w niedzielę, wówczas bierze się formularz z przypadającego dnia liturgicznego. Wyznanie wiary odmawia się po modlitwie powszechnej.

Także w tej Mszy jest błogosławieństwo małżonków po Modlitwie Pańskiej, zamiast embolizmu. Błogosławieństwo na końcu Mszy świętej można wziąć ze Mszy obrzędowej. W takich Mszach istnieje również możliwość zastąpienia jednego z czytań z dnia liturgicznego perykopą przewidzianą dla obrządku zawarcia małżeństwa. Jednak w uroczystości Zmartwychwstania, Narodzenia Pańskiego, Objawienia, Wniebowstąpienia, Zesłania Ducha Świętego i Bożego Ciała oraz w inne uroczystości obowiązujące wszystkie czytania muszą być z tej uroczystości. Mszę obrzędową w rocznicę małżeństwa (25. i 50.) wolno celebrować, jeśli podczas niej odprawiane są obrzędy jubileuszowe:

1. **we wszystkie dni w roku**, z wyjątkiem wszelkich niedziel, wszelkich uroczystości, łącznie ze Środą Popielcową, całym Wielkim Tygodniem oraz dniami w Oktawie Wielkanocy i Wspomnienie wszystkich wiernych zmarłych;
2. **w niedziele okresu Narodzenia Pańskiego i w ciągu roku**, tylko wtedy, jeśli biskup diecezjalny miejsca na to udzieli zezwolenia.

MSZE WOTYWNE

Msze wotywno o misteriach Pańskich albo ku czci Najświętszej Maryi Panny lub Aniołów, jakiegoś Świętego lub wszystkich świętych, dobierane zgodnie z pobożnością wiernych, można sprawować w dni powszednie w ciągu roku, choćby nawet przypadało wspomnienie dowolne.

W dni, w które przypada wspomnienie obowiązkowe albo dzień powszedni Adwentu aż do 16 grudnia, okresu Narodzenia Pańskiego od 2 stycznia i Okresu Wielkanocnego po Oktawie Wielkanocy, Msze w różnych potrzebach i wotywno zasadniczo są zakazane. Jeżeli jednak prawdziwa potrzeba lub dobro wiernych tego wymagają, można sprawować z udziałem ludu Mszę

świętą odpowiadającą tej potrzebie lub temu dobru; decyduje o tym rektor kościoła albo sam celebrans. Pośród Mszy wotywnych szczególne miejsce zajmują te odprawiane w pierwszy czwartek, piątek i sobotę miesiąca. Zgodnie z zarządzeniem 124. Konferencji Episkopatu Polski z 31 marca 1971 roku wolno odprawić każdego dnia jedną wotywę, gdy nie przypadają uroczystości lub święta Pańskie albo Maryjne. Jeżeli prawdziwa potrzeba duszpasterska tego wymaga, można celebrować więcej razy wotywę. Decyduje o tym rektor kościoła.

MSZE ZA ZMARŁYCH

(OWMR 379–385)

1. Kościół za zmarłych składa eucharystyczną Ofiarę Paschy Chrystusa w tym celu, aby dzięki jedności wiążącej wszystkie członki Chrystusa, jednym wypraszać duchową pomoc, a innym przynosić pociechę płynącą z nadziei.
2. Wśród Mszy za zmarłych pierwsze miejsce zajmuje Msza pogrzebowa. Można ją sprawować we wszystkie dni, z wyjątkiem uroczystości obowiązujących, Wielkiego Czwartku, Triduum Paschalnego oraz niedziel Adwentu, Wielkiego Postu i Okresu Wielkanocnego. Należy ponadto zachować obowiązujące przepisy prawa.
3. Msze święte za zmarłych: po otrzymaniu wiadomości o zgonie, z okazji ostatecznego pogrzebania zmarłego i w pierwszą rocznicę śmierci można sprawować także w dni Oktawy Narodzenia Pańskiego, w dni, w które przypada wspomnienie obowiązkowe, oraz w dzień powszedni, z wyjątkiem Środy Popielcowej i Wielkiego Tygodnia. Inne Msze za zmarłych, czyli Msze „codzienne”, można sprawować w dni powszednie Okresu Zwykłego, w które przypadają wspomnienia dowolne albo Oficjum z dnia, pod warunkiem, że rzeczywiście ofiaruje się je za zmarłych.
4. Podczas Mszy świętej pogrzebowej winna być z zasady wygłoszona krótka homilia, która w żadnym razie nie może przybierać formy pochwalnej mowy żałobnej.

5. Wiernych, zwłaszcza należących do rodziny zmarłego, trzeba zachęcać, aby w Ofierze eucharystycznej składanej za zmarłego uczestniczyli także przez przyjęcie Komunii świętej.

6. Jeśli Msza pogrzebowa łączy się bezpośrednio z obrzędem pogrzebu, po modlitwie po Komunii, opuściwszy obrzędy zakończenia, sprawuje się obrzęd ostatniego polecenia, czyli pożegnania zmarłego; obrzęd ten można sprawować tylko przy zwłokach.

7. Przy układaniu i wyborze zmiennych części Mszy za zmarłych, zwłaszcza Mszy pogrzebowej (np. modlitw, czytań, modlitwy powszechnej) należy mieć na uwadze względy duszpasterskie w odniesieniu do zmarłego, jego rodziny i obecnych. Niech duszpasterze zwracają szczególną uwagę na tych, którzy z okazji pogrzebu są obecni podczas sprawowania liturgii lub słuchają Ewangelii, czy to będą niekatolicy, czy katolicy, którzy nigdy nie uczestniczą w Eucharystii albo czynią to bardzo rzadko, albo nawet tacy, o których się sądzi, że utracili wiarę. Kapłani są bowiem sługami Ewangelii Chrystusa w stosunku do wszystkich ludzi.

TABELA MSZY WOTYWNYCH, W RÓŻNYCH POTRZEBACH I OBRĘDOWYCH

Ranga dnia liturgicznego	Msze wotywne (np. o Najświętszej Eucharystii)	Msze w różnych potrzebach (np. o jedność chrześcijan)	Msze obrzędowe (np. przy zawieraniu małżeństwa)
Triduum Paschalne Wielki Tydzień (pn., wt., śr.) Dni w Oktawie Wielkanocy Niedziele Adwentu Niedziele W. Postu Niedziele Wielkanocne Uroczystości Środa Popielcowa Dzień Zaduszny	ZABRONIONE (OWMR 375)	ZABRONIONE (OWMR 374)	ZABRONIONE (OWMR 372)
Niedziele Okresu Narodzenia Pańskiego Niedziele Okresu Zwykłego Święta Ferie Adwentu (17–24 XII) Oktawa Narodzenia Pańskiego Ferie W. Postu	ZABRONIONE (OWMR 375)	DOZWOLONE na polecenie lub za zgodą biskupa diecezjalnego, gdy zajdzie poważniejsza potrzeba lub wymaga tego dobro wiernych (OWMR 374)	DOZWOLONE Z uwzględnieniem
Wspomnienia obowiązkowe Ferie Adwentu (do 16 XII) Ferie okresu Narodzenia Pańskiego (od 2 I) Ferie Okresu Wielkanocnego	zasadniczo ZABRONIONE ; gdy wymaga tego prawdziwa potrzeba lub dobro wiernych, rektor kościoła lub sam celebrans może zdecydować o sprawowaniu według takiego formularza (OWMR 376)		zastrzeżeń zawartych w formularzach mszalnych
Wspomnienia dowolne Ferie Okresu Zwykłego	DOZWOLONE (OWMR 375)	DOZWOLONE na polecenie lub za zgodą biskupa diecezjalnego, gdy zajdzie poważniejsza potrzeba lub wymaga tego dobro wiernych (OWMR 374)	

TABELA MSZY ZA ZMARŁYCH

Ranga dnia liturgicznego	
Triduum Paschalne Wielki Czwartek Uroczystości obowiązujące Niedziele Adwentu Niedziele Wielkiego Postu Niedziele Okresu Wielkanocy	ZABRONIONE
Dni w Oktawie Wielkanocy Wielki Tydzień (pn., wt., śr.) Środa Popielcowa Dzień Zaduszny Uroczystości nieobowiązujące Niedziele Okresu Narodzenia Pańskiego Niedziele Okresu Zwykłego Święta	DOZWOLONE TYLKO POGRZEBOWE
Oktawa Narodzenia Pańskiego Ferie Adwentu (wszystkie) Ferie Okresu Narodzenia Pańskiego (od 2 I) Ferie Okresu Wielkiego Postu Ferie Okresu Wielkanocnego Wspomnienia obowiązkowe	DOZWOLONE: pogrzebowe, w pierwszą rocznicę śmierci oraz po otrzymaniu wiadomości o śmierci
Ferie Okresu Zwykłego	DOZWOLONE WSZYSTKIE

CELEBRACJA LITURGII GODZIN

1. „Słusznie zalicza się publiczną i wspólną modlitwę Ludu Bożego do głównych powinności Kościoła. Już od samych jego początków ci, którzy zostali ochrzczeni, «trwali w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwie» (Dz 2,42). Dzieje Apostolskie wspominają wielokrotnie jednomyślną modlitwę wspólnoty chrześcijańskiej” (OWLG 1).

2. „Celem Liturgii Godzin jest więc uświęcenie dnia i ludzkiej działalności. Jej układ ma przeto odpowiadać w miarę możliwości, przez poszczególne Godziny, odpowiednim chwilom dnia, z równoczesnym uwzględnieniem warunków życia współczesnego. Dlatego «dla rzeczywistego uświęcenia dnia i odmówienia z pożytkiem duchowym Godzin kanonicznych

zaleca się zachowanie czasu najbardziej zbliżonego do właściwej pory tych Godzin»” (OWLG 11).

3. „Liturgię Godzin powierzono szczególnie tym, którzy przyjęli święcenia, tj. biskupom, kapłanom i diakonom. Każdy więc z nich jest do niej obowiązany, i to nawet wtedy, gdy wierni nie biorą w niej udziału. W tym wypadku stosuje się odpowiednie zmiany. Kościół poleca tym duchownym odprawianie Liturgii Godzin, ponieważ modlitwa Chrystusowa ma trwać nieprzerwanie w Kościele. Stanie się to wtedy, kiedy przynajmniej oni będą spełniali stale i niezawodnie to, co jest zadaniem całej wspólnoty wierzących” (OWLG 28).

4. „Kościół powołał biskupów, kapłanów i diakonów do sprawowania Liturgii Godzin. Powinni więc oni codziennie wypełnić w całości ten obowiązek, przestrzegając, o ile to możliwe, odmawiania poszczególnych Godzin w odpowiedniej porze dnia.

Przede wszystkim niech zwrócą najbaczniejszą uwagę na Godziny, które są jak gdyby ośrodkiem tej liturgii, to znaczy na Jutrznie i Nieszpory, i niech nie opuszczają ich bez poważnego powodu.

Niech też wiernie odmawiają Godzinę Czytań, jest ona bowiem przede wszystkim sprawowaniem liturgii słowa Bożego. W ten sposób dopełnią codziennego zadania szczególnie im powierzonego, a mianowicie karmienia się tym słowem, by stawać się coraz bardziej doskonałymi uczniami Pana i coraz doskonalej wnikać w niezgłębione bogactwa Chrystusa.

Dla lepszego uświęcenia całego dnia niech z prawdziwej potrzeby serca odmawiają Modlitwę w ciągu dnia i na jego zakończenie. Przez tę ostatnią wypełnią w całości oficjum i polecą się Bogu” (OWLG 29).

5. „Wspólnoty zakonne obowiązane do Liturgii Godzin oraz ich poszczególni członkowie mają odprawiać oficjum zgodnie z własnymi ustawami” (OWLG 31b).

6. „W chórze oraz przy wspólnym odmawianiu oficjum należy się trzymać kalendarza własnego, tzn. diecezjalnego, instytutu

zakonnego lub danego kościoła. Członkowie instytutów zakonnych obchodzą wraz z diecezją poświęcenie katedry i święta głównych patronów miejsca lub terytorium, na którym przebywają” (OWLG 241).

7. „W odmawianiu prywatnym można się stosować do kalendarza lokalnego albo do kalendarza własnego. Nie jest to jednak dozwolone w uroczystości i święta kalendarza własnego” (OWLG 243).

8. „W dni, które dopuszczają wspomnienia dowolne, można dla słusznych powodów wybrać oficjum jednego ze świętych wpisanych do Martyrologium rzymskiego lub do jego dodatku prawnie zatwierdzonego. To oficjum odprawia się tak jak we wspomnienia dowolne” (OWLG 244).

ZMIANY W OFICJUM

„Oficjum wotywnie można odprawiać z powodów natury publicznej lub z pobudek pobożności, np. z okazji pielgrzymki, święta lokalnego albo uroczystości zewnętrznej świętego, i wolno je odprawiać w całości lub częściowo. Nie jest to jednak dopuszczalne w uroczystości, niedziele Adwentu, Wielkiego Postu i Wielkanocy oraz w Środę Popielcową, podczas Wielkiego Tygodnia, w ciągu oktawy Wielkanocy i we Wspomnieniu wszystkich wiernych zmarłych (2 listopada)” (OWLG 245).

„W niektórych wypadkach można zamienić pewne części oficjum na inne, pod warunkiem jednak nienaruszania struktury danej Godziny i przestrzegania zasad niżej podanych” (OWLG 246).

„Nigdy nie wolno zamieniać tekstów własnych lub dostosowanych do danego dnia. Dotyczy to antyfon, hymnów, czytań, sponsoriów i modlitwy końcowej, a często także i psalmów. Powyższy przepis odnosi się do następujących dni: niedziel, uroczystości i świąt Pańskich umieszczonych w kalendarzu ogólnym, okresu Wielkiego Postu oraz Wielkiego Tygodnia,

dni w oktawie Wielkanocy i Narodzenia Pańskiego, dni od 17 do 24 grudnia.

Zamiast psalmów niedzielnych bieżącego tygodnia można wybrać psalmy z niedzieli innego tygodnia, a nawet jeśli oficjum odprawia się z udziałem wiernych, wolno odmawiać psalmy tak dobrane, aby stopniowo doprowadzać wiernych do ich zrozumienia” (OWLG 247).

„W Godzinie Czytań zawsze należy zachować czytania bieżące, ponieważ życzenie Kościoła, „aby w określonym przeciągu lat odczytać wiernym znaczniejszą część Pisma Świętego”, odnosi się także i do Liturgii Godzin.

Należy więc w okresie Adwentu, Narodzenia Pańskiego, Wielkiego Postu i Wielkanocy trzymać się w Godzinie Czytań kolejności czytań ustalonej dla tych okresów. W okresie zwykłym i dla słusznych powodów wolno w danym dniu lub przez kilka dni wybrać czytania przeznaczone na inne dni albo nawet inne jeszcze czytania z Pisma Świętego. Wolno tak postępować np. z okazji rekolekcji, zebrań duszpasterskich, modlitw o jedność Kościoła itp.” (OWLG 248).

„Jeżeli kolejność czytań jest przerwana przez uroczystość, święto lub inny obchód liturgiczny, można w ciągu tego tygodnia, biorąc pod uwagę układ jego czytań, albo połączyć czytania opuszczone z czytaniem bieżącymi, albo spośród wymienionych tekstów czytać te, które się uważa za ważniejsze” (OWLG 249).

„Ze słusznych powodów można w Godzinie Czytań zamiast drugiego czytania przeznaczonego na ten dzień wybrać inne czytanie z tego samego okresu, podane czy to w Liturgii Godzin, czy też w lekcjonarzu zawierającym czytania do wyboru. Ponadto w okresie zwykłym oraz jeśli uzna się to za wskazane, nawet i w okresie Adwentu, Narodzenia Pańskiego, Wielkiego Postu i Wielkanocy można czytać w sposób ciągły dzieło któregoś z Ojców Kościoła, byleby tylko treść tego czytania odpowiadała czytaniom Pisma Świętego oraz duchowi danego okresu liturgicznego” (OWLG 250).

„Czytania krótkie, modlitwy, pieśni i prośby podane na poszczególne dni powszednie danego okresu mogą być użyte również i w inne dni tygodnia tego samego okresu” (OWLG 251).

„Zasadniczo należy się trzymać kolejności psalterza rozłożonego na cztery tygodnie, jednakże ze względu na pożytek duchowy lub duszpasterski wolno zamiast psalmów wyznaczonych na określony dzień wybrać psalmy wyznaczone na tę samą Godzinę w innym dniu.

W wyjątkowych okolicznościach wolno także dobrać inne odpowiednie psalmy i teksty podobnie jak w oficjum wotywnym” (OWLG 252).

SCHEMAT CELEBRACJI LITURGII GODZIN

NIEDZIELA

1. Wszystkie części odmawia się z psalterza z wyjątkiem części własnych.
2. Odmawia się I i II Nieszpory (chyba że zaznaczono inaczej, z racji innych uroczystości). Kompleta odpowiednio po I i II Nieszporach.
3. W Godzinie Czytań po II czytaniu wraz z jego responsorium odmawia się hymn *Te Deum* z wyjątkiem czasu Wielkiego Postu.

UROCZYŚĆCI

1. I Nieszpory odmawia się z tekstów własnych albo wspólnych.
2. Kompleta po I Nieszporach.
3. Godzina Czytań z tekstów własnych albo wspólnych, zawsze z hymnem *Te Deum*.
4. Jutrznia z tekstów własnych albo wspólnych, z psalmami z Jutrznii niedzieli pierwszego tygodnia.
5. Modlitwa w ciągu dnia:

- a. hymn z części stałych danego okresu liturgicznego;
- b. antyfona, czytanie, werset oraz modlitwa własne albo z tekstów wspólnych;
- c. psalmodia:
 - niektóre uroczystości mają własne psalmy, należy je wtedy odmówić w jednej z godzin, gdy zaś odmawia się pozostałe godziny, należy posłużyć się psalmodią dodatkową;
 - jeżeli uroczystość nie ma własnej psalmodii i przypada w niedzielę, wtedy odmawia się psalmy z niedzieli pierwszego tygodnia; gdy odmawia się pozostałe godziny w ciągu dnia, należy użyć psalmodii dodatkowej;
 - w pozostałych przypadkach należy użyć psalmodii dodatkowej.
6. II Nieszpory odmawia się z tekstów własnych lub wspólnych.
7. Komplet po II Nieszporach.

ŚWIĘTA

1. I Nieszpory odmawia się tylko w święta Pańskie, jeśli wypadają w niedzielę.
2. Godzina Czytań z tekstów własnych albo wspólnych, zawsze z hymnem *Te Deum*.
3. Jutrznia z tekstów własnych albo wspólnych z psalmodią z niedzieli pierwszego tygodnia.
4. Modlitwa w ciągu dnia:
 - a. hymn z części stałych danego okresu liturgicznego;
 - b. w jednej z godzin odmawia się antyfonę (o ile nie ma własnej) i psalmy z dnia bieżącego; gdy odmawia się pozostałe godziny, używa się psalmodii dodatkowej;
 - c. czytanie, werset oraz modlitwa własne albo z tekstów wspólnych.
5. II Nieszpory z tekstów własnych albo wspólnych.
6. Komplet z dnia bieżącego.

WSPOMNIENIA

1. Nie odmawia się I Nieszporów.
2. W Godzinie Czytań, Jutrzni i Nieszporach:
 - a. psalmy i antyfony z dnia bieżącego;
 - b. antyfona do Psalmu Wezwania, hymny, czytania krótkie ze swymi responsoriami, antyfony do Pieśni Zachariasza i Maryi, prośby (jeśli są własne) odmawia się ze wspomnienia, gdy zaś ich nie ma, wybiera się albo z dnia bieżącego, albo z tekstów wspólnych;
 - c. modlitwa końcowa ze wspomnienia.
3. W Godzinie Czytań:
 - a. I czytanie ze swoim responsorium z dnia bieżącego;
 - b. II czytanie z responsorium własnym ze wspomnienia (jeśli jest), gdy go brak, bierze się je z tekstów wspólnych; jeśli zaś nie ma, to odmawia się z dnia bieżącego;
 - c. Nie odmawia się *Te Deum*.
4. W Modlitwie w ciągu dnia i Komplecie:
 - wszystko odmawia się z dnia bieżącego, z wyjątkiem części własnych;
 - gdy odmawia się wszystkie trzy godziny w ciągu dnia, wówczas w jednej z nich używa się psalmodii z dnia bieżącego, w pozostałych – dodatkowej.

WSPOMNIENIA PRZYPADAJĄCE W OKRESIE UPRZYWILEJOWANYM

„Opuszcza się wspomnienia przypadające w niedziele, uroczystości i święta oraz w Środę Popielcową, w Wielkim Tygodniu i podczas oktawy Wielkanocy” (OWLG 237).

„Nie uwzględnia się wspomnienia obowiązkowego, i to nawet w kalendarzach partykularnych, w następujące dni: od 17 do 24 grudnia, w oktawie Narodzenia Pańskiego i w okresie Wielkiego Postu. Jeżeli te wspomnienia przypadają w danym roku

w okresie Wielkiego Postu, można je obchodzić w tym roku jako wspomnienia dowolne” (OWLG 238).

„Jeśli w wymienionych okresach pragnie się uczcić wspomnienie jakiegoś świętego, należy zachować, co następuje:

a) w Godzinie Czytań po czytaniu patrystycznym podanym na dzień bieżący tego okresu i jego responsorium dodaje się czytanie hagiograficzne z responsorium i odmawia się modlitwę końcową o świętym;

b) w Jutrzni i Nieszporach, po modlitwie końcowej, opuściwszy jej zakończenie, można dodać antyfonę (własną lub z tekstów wspólnych) oraz modlitwę o świętym” (OWLG 239).

DNI POWSZEDNIE

1. Wszystko odmawia się jak w częściach stałych w psalterzu, według okresu liturgicznego.

2. W Godzinie Czytań nie odmawia się hymnu *Te Deum*.

3. Modlitwa końcowa w Godzinie Czytań w Okresie Zwykłym pochodzi z części stałych. Czytania do pozostałych godzin w Okresie Zwykłym bierze się z psalterza, w pozostałych zaś okresach liturgicznych z części własnych.

4. Gdy odmawia się wszystkie trzy godziny w ciągu dnia, wówczas w jednej z nich używa się psalmodii z dnia bieżącego, w pozostałych – dodatkowej.

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW	7
TABLICA WAŻNIEJSZYCH OBCHODÓW ROKU 2024/2025	8
KALENDARZ LITURGICZNY POLSKICH PROWINCJI	
TOWARZYSTWA JEZUSOWEGO	9
TABELA PIERWSZEŃSTWA DNI LITURGICZNYCH	14
WYBÓR MSZY I JEJ CZĘŚCI	16
CZYTANIA	18
MODLITWY	20
ZASADY WYBORU MODLITW EUCHARYSTYCZNYCH	20
MSZE OBRZĘDOWE	22
MSZA OBRZĘDOWA ZA MAŁŻONKÓW	24
MSZE WOTYWNE	25
MSZE ZA ZMARŁYCH	26
TABELA MSZY WOTYWNYCH, W RÓŻNYCH POTRZEBACH	
I OBRZĘDOWYCH	28
TABELA MSZY ZA ZMARŁYCH	29
CELEBRACJA LITURGII GODZIN	29
ZMIANY W OFICJUM	31
SCHEMAT CELEBRACJI LITURGII GODZIN	33
NIEDZIELA	33
UROCZYSTOŚCI	33
ŚWIĘTA	34
WSPOMNIENIA	35
WSPOMNIENIA PRZYPADAJĄCE W OKRESIE	
UPRZYWILEJOWANYM	35
DNI POWSZEDNIE	36
GRUDZIEŃ 2024	37
OKRES ADWENTU	37
OKRES NARODZENIA PAŃSKIEGO	55
OKTAWA NARODZENIA PAŃSKIEGO	55

ROK 2025

STYCZEŃ	61
OKRES ZWYKŁY	69
LUTY	85
MARZEC	101
OKRES WIELKIEGO POSTU	104
KWIECIEŃ	123
ŚWIĘTE TRIDUUM PASCHALNE	131
OKRES WIELKANOCNY	139
OKTAWA WIELKANOCY	143
MAJ	151
CZERWIEC	183
OKRES ZWYKŁY	194
LIPIEC	215
SIERPIEŃ	239
WRZESIEŃ	267
PAŹDZIERNIK	295
LISTOPAD	319
OKRES ADWENTU	342
GRUDZIEŃ	345
OKRES NARODZENIA PAŃSKIEGO	362
OKTAWA NARODZENIA PAŃSKIEGO	362